

سوختگی ها را بر اساس عامل ایجاد شامل: سوختگی

های حرارتی، سوختگی های شیمیایی، سوختگی های الکتریکی، سوختگی های تابشی، سوختگی استنشاقی

تقسیم بندی بر اساس عمق سوختگی شامل:

سوختگی درجه ۱، سوختگی درجه ۲، سوختگی درجه ۳، سوختگی درجه ۴

سوختگی درجه ۱: در این نوع سوختگی فقط لایه های

خارجی پوست تخریب می شود (بیشتر در آفتاب سوختگی مشاهده می شود) دارای علائم زیر است:

پوست قرمز می شود، پوست ورم می کند، در برخی موارد درد هم وجود دارد.

سوختگی درجه ۲

هنگامی که اولین و دومین لایه پوست (اپیدرم و درم) تخریب شوند سوختگی درجه دو نام دارد (مانند سوختگی با آب جوش) علائم عبارت است از: تاول پوستی، لکه قرمز، ورم پوست، درد، افزایش حساسیت، حساسیت به جریان هوا

سوختگی درجه ۳

هنگامی که اولین، دومین لایه پوست و بافت های زیر پوست و عضله درگیر می شوند (شعله، تماس طولانی با مایعات داغ، جریان الکتریکی، مواد شیمیایی، تماس مستقیم با منبع حرارت) علائم: بی حسی، شوک، زخم خشک، به رنگ های سفید، قرمز، قهوه ای، چرمی و ذغالی

سوختگی درجه ۴

در این سوختگی بافت های عمقی، عضله و

استخوان درگیر می شوند. (تماس خیلی طولانی با جریان برق) علائم: شوک، زخم ذغالی، احتمال قطع عضو

نکته:

➤ گروه های حساس به سوختگی و ریسک بالا شامل کودک زیر ۱۰ سال، بزرگسال بالای ۵۰ سال، بیماران قلبی، دیابت، بیماران مزمن ریوی می باشند، این افراد به حمایت درمانی بیشتری در هنگام سوختگی دارند. علت اصلی مرگ در بیماران سوخته آسیب استنشاقی (راه های هوایی) می باشد.

مراقبتهای قبل از بیمارستان:

ایمنی فرد کمک کننده و ایمنی بیمار

فردی که میخواهد کمک کند اول به ایمنی خود توجه کند (مثلا اگر منبع سوختگی الکتریکی می باشد، پیش از حرکت بیمار، باید منبع برق را قطع کرد) توقف سوختن، خاموش کردن آتش و خارج کردن بیمار از منبع آتش (توقف بیمار، خوابیدن و غلت زدن روی زمین) سرکوب شعله با پتو یا قالیچه، بیمار حالت ایستاده نماند، عدم دویدن بیمار

سردسازی سوختگی

فرور بردن عضو سوخته در آب خنک، از یخ استفاده نشود چون باعث وخیم تر شدن زخم می شود، در زخم های بزرگ سرد کردن زیاد باعث کاهش دمای بدن بیمار می شود و خطرناک می باشد و باعث شوک می شود.

خارج سازی اجسام محدود کننده: در صورت امکان

لباسها بلافاصله خارج شوند لباسهای چسبیده را در محل خود رها کنید، تمام جواهرات، کمربند، ساعت و... خارج شوند.

پوشاندن زخم: در مواقع اورژانس از هرگونه پارچه خشک و تمیز می توان استفاده کرد. توجه شود به جز پانسمان مذکور از هیچ گونه دارو یا ماده های دیگر بر روی زخم سوختگی نباید استفاده کرد.

شستشوی سوختگی شیمیایی: در این موارد بلافاصله با

آب فروان شسته شوند، لباسها خارج شوند، آبکشی با دوش، در صورت ورود مواد شیمیایی به چشم با آب تمیز و سرد عمیقا شسته شوند.

تماس با ۱۱۵ و ارجاع به مراکز درمانی جهت اقدامات درمانی مورد نیاز

مداخلات پزشکی در اورژانس و بیمارستان: برقراری

راه هوایی، سرم درمانی، برطرف کردن درد، مراقبت از زخم، در صورت نیاز اعزام به مراکز مجهز سوختگی، جراحی، قطع عضو، تمیز کردن زخم، استفاده از داروهای ضد باکتریایی موضعی، پانسمان زخم، پانسمانهای نوین، پیوند پوست، مشاوره تغذیه، پیشگیری از عفونت، توانبخشی و... می باشند. توجه شود درمان بیمار بعد از ترخیص پایان نیافته، برای جلوگیری از عوارض بعدی توصیه های پزشکی و پرستاری شامل:

تحرک عضو سوخته، تغذیه مناسب، تعویض پانسمان با

دانشگاه علوم پزشکی دزفول
بیمارستان بزرگ دزفول (دکتر گنجویان)
راهنمای بیمار و خانواده

خودمراقبتی در سوختگی ها

بازنگری پاییز ۱۴۰۱

دفتر آموزش سلامت همگانی

تلفن پیغامگیر آموزش سلامت: ۰۶۱-۴۲۴۲۲۱۵۰

تلفن بیمارستان: ۰۶۱-۴۲۴۲۲۰۴۱-۹

آدرس سایت: <http://ghospital.dums.ac.ir>

تأیید پزشک متخصص

کد: ۳۲

- لباس و دستکش محافظ زخم بپوشید.
- توانبخشی و فیزیو تراپی و ورزشهای توصیه شده را انجام دهید.
- در صورت نیاز داروی ضد درد تجویز شده ۳۰ دقیقه قبل از مراقبتها مصرف شوند.
- در صورت نیاز از عصا و واکر یا دیگر وسایل کمکی استفاده کنید.
- لباس نخی سفید و گشاد استفاده شود.
- عدم قرار گرفتن در معرض سرما و گرمای شدید و نور خورشید
- داروهای تجویز شده استفاده شوند و دوره ی درمان را کامل کنید
- در هر بار تعویض پانسمان ،زخمها از نظر علائم عفونت ، قرمزی، تورم، بوی نامطبوع چک شوند. تب نیز از علائم عفونت می باشد.
- در زمان استراحت اندام متورم بالاتر از سطح بدن قرار گیرد
- غذاهای مغذی و لذیذ به بیمار داده شود،ممکن است برای بیمار مکمل غذایی، ویتامین و مکمل معدنی تجویز شود.وزن بیمار روزانه اندازه گیری شود.(با کارشناس تغذیه مشورت شود)
- غذاهای محرک وتند که باعث ایجاد خارش می شود را مصرف نکنید.

با آرزوی بهبودی و سلامتی شما

مشاور علمی: دکتر سوگند داعی (متخصص طب اورژانس)
منبع: برونسودارت-آسیب های محیطی تینتینالی طب اورژانس
طراحی و بازنگری: الهه جرجانی (سوپروایزر آموزش سلامت)

توجه به نوع پانسمان و آموزشهای پزشکی و پرستاری،
توجه به علائم هشدار مانند تب، شوک، درد شدید، تورم
شدید اندامها، تنگی نفس، عدم تحمل تغذیه و... توجه
شود.

خودمراقبتی ها:

- پانسمانها به دلیل تنوع زیاد هر کدام مراقبت خاص خود را دارد قبل از ترخیص مراقبتهای مربوط به پانسمان را از پزشک و پرستار خود سوال کنید و طبق دستورات عمل کنید.
- بیمار به آرامی به فعالیت ها و تفریحات گذشته اش باز گردانده شود.
- پیشگیری از سوختگی های ثانویه محل سوختگی شامل کرم ضد آفتاب با حداکثر قدرت (spf)، شلوار بلند، پیراهن آستین بلند، کلاه لبه پهن با توجه محل سوختگی استفاده شود.
- از وارد آوردن ضربه به پوست سوخته پرهیز شود، تاول ها دستکاری نشوند.
- پوست سوخته بعد از ترمیم با لوسیون بدون اسانس و عطر، لغزان شود. برای خارش پوست از حمام با آب ولرم استفاده کنید. (اگر خارش شدید و آزار دهنده بود برای شروع دارو به پزشک مراجعه کنید.) از خارش زخم پرهیز شود.
- در نواحی سوخته از صابون ملایم (بدون عطر و اسانس استفاده شود. پوست تمیز نگه داشته شود و بهداشت را رعایت کنید تا دچار عفونت نشود.
- در صورت نیاز مشاوره روان